

ආරම්භය: 1945-09-30 ලි.ප. අංකය: කො 39/482
 දෙතිවල, පුද්ගලික පාචේ, ශ්‍රී සුදර්ශන ධර්ම ජීවේතනයේ පිහිටි දෙතිවල බෞද්ධෝදය ක
 මගින් ධර්ම දානම් පිණිස යාම් පුර පසළොස්වක පොතෝ දිනයක්
 පාසා හිතූත් කරන මාසික දානම් කලාපය.

බෞද්ධෝදය

"ධර්මමො භවේ රක්ඛති ධම්මචාරි"

72වර්ෂය - ශ්‍රී බු.ව 2560 2017 අප්‍රේල් 10 බස් කලාපය

කෙලෙස් රෝගීන් අතර අපි එසේ නොවී සුවසේ වසමු

**දෙණියාය, පල්ලේගම, සිරි දම්පල් වන සෙනසුනෙහි
 බවුන් වඩන ශාස්ත්‍රපති මහගල්වැවේ විමල හිමි**

**සුසුඛං වන ජීවාම - ආතුරේසු අනාතුරා
 ආතුරේසු මනුස්සේසු - විහරාම අනාතුරා**

අද බෞද්ධෝදය සඳහා පත්‍රිකාව සඳහා ඉහතින් සඳහන් කළේ ධර්ම පදයේ සුබවග්ගයට අයත් ගාථාවකි. මෙම ගාථාවෙන් පැවසෙන සරල අදහස වන්නේ "ක්ලේශ වසගයට පත්ව එම කෙලෙස් වෛරස් වලින් රෝගී නොවී, අපිරිසිදු නොවී අපි මානසිකව නිරෝගිව ජීවත් වෙමු. කෙලෙස් රෝගී මිනිසුන් අතර අපි මනස නිරෝගී මිනිසුන් ලෙස එකාන්තයෙන්ම සුවෙන් සැපෙන් ජීවත් වෙමු." යන්නය. බුදුරදුන් මෙම ගාථාව දේශනා කළේ ශාක්‍ය හා කෝලිය වංශිකයන් අතර ඇති වූ ගැටුමක් සමථකරණය සඳහාය. මේ දෙපාර්ශ්වයම බුදුරදුන්ගේ ඥාතීහුය. ඔවුහු අක්කර සිය ගණන් කෙත් වතු වගා කළහ. ඒ සඳහා අවශ්‍ය ජලය ලබා ගත්තේ රෝහිණි නදියෙනි ජලය ලබා ගැනීමේදී දෙපිරිස අතර වරින් වර ගැටුම්කාරී අවස්ථා ඇතිවිණ. එම ගැටුම් සුහදව සමගියෙන් සමථයකට පත්කර ගැනීමට ඒ කිසිවෙකුත් උනන්දු වූයේ නැත. මේ නිසා එම ගැටුම් දුර දිග යාමෙන් එක් අවස්ථාවක දෙපිරිස ගඟ දෙපස ඔවුනොවුන්ට එරෙහිව අවි දරමින් ඉතා ප්‍රචණ්ඩකාරී අරගලයකට සුදානම් වූහ. මෙය සැල වූ බුදුරදුන් එහි වැඩම කර ගඟ මැද අහසෙහි දිස්ව ඔවුන් ඇමතුන. ජලය ඔබට මහඟු සම්පතකි. තම තමන්ගේ ජීවිත ඔබට ඊටත් වඩා මහඟු සම්පතකි. ජලය ඔබට වටින්නේ එයින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ඔබ ජීවත්ව සිටියහොත් පමණි. වෛරයේ, ක්‍රෝධයේ, ද්වේශයේ ගින්නෙන් ඔවුන්නොවුන් ගිනිතබා ගනිමින් විනාශ වන්නේ නම්, ජලයෙන් ඇති ප්‍රයෝජන කිමිද? එයින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ඉතිරිවන්නේ කවිද? ඒ නිසා ඔබ එවන් කෙලෙස් කුණු කසලින් අපිරිසිදු නොවී රෝගී නොවී, එයින් රෝගී වූ මිනිසුන් අතර නිරෝගී මිනිසුන් ලෙස සුවෙන් සැපෙන් ජීවත් වන

ලෙසට ඉහත ගාථාවට අනුව දම් දෙසුහ. එම දහම් ඇසූ ඔවුහු සමගියේ සුභදත්වයේ සපථකරුවන් ලෙස සතුටින් විසිර ගියහ.

මෙම සිද්ධියට අදාළව බුදුරදුන් වදාළ ගාථාවෙන් අපගේ ජීවිතාවබෝධය හා සමාජ අවබෝධය සඳහා සම්බන්ධ කර ගත හැකි මූලික කරුණු තුනක් කෙරෙහි ඔබගේ අවධානය යොමු කිරීමට කැමැත්තෙමි. ඒ කරුණු තුන මෙසේය.

- ★ ජීවිතය සැපවත්ව සුවපත්ව ගත කළ යුතු බව
- ★ එම සැපවත් බව - සුවපත් බව අප ලැබිය යුත්තේ විදිය යුත්තේ කෙසේදැයි තේරුම් ගැනීම
- ★ එසේ සැපෙන් සුවෙන් විසිය හැක්කේ කවුරුන් අතර කවුරුන් ලෙස සිටීමෙන් දැයි වටහා ගැනීම

මෙහි පලමු කරුණ "සුසුඛං වත ජීවාම" යන්නයි. එයින් බුදු දහම අවධාරණය කරන්නේ "ඒකාන්තයෙන්ම අපි සැපයේ ජීවත් වෙමු." යන අදහසයි. මෙය අප ඉතා කැමති සුභවාදී සුන්දර අදහසකි. එසේ පවසන්නේ සියලුම සත්ත්වයෝ සැප කැමැත්තෝ වන අතර (සුඛ කාමානි) දුක පිළිකුල් කරන්නෝ වෙති. (දුක්ඛේ පටික්කුලා) බුදු දහමේ උගන්වන මෙම ත්‍රී වින්ත සන්තානයේ අග්‍රප්‍රාප්තිය වන්නේ (සබ්බේ සත්තා භවන්තු සුඛිතත්තා) සියලු සත්ත්වයෝ සැප ඇත්තෝ වෙත්වා" යන අසම සම උතුම් පැතුමයි. බුදු දහමේ මූලික අපේක්ෂාව වන්නේ කිසිසේත්ම මිනිසා දුකින් ජීවත්වනවා දැකීම නොවේ. එහි මූලික අරමුණ වන්නේ මිනිසා දුකින් ගලවා ගැනීමය. බුදු දහම කිසිසේත්ම "දුක්ඛ මූලික" දහමක් නොව ඒකාන්තයෙන්ම සුඛ මූලික දහමක් වන්නේ ඒ නිසාමය "ජීවිතය යනු දුක් ගොඩකි, එහි ගත යුතු ලැබිය යුතු, විදිය යුතු කිසිදු සැපයක්, රසයක්, සුන්දරත්වයක් අර්ථයක් නැත" යන සර්ව අශුභවාදී, අක්‍රිය වූ අප්‍රිය වූ කදුළු ගංගාවකට බුදු දහම මගින් මිනිස් ජීවිතය ඇද දමා නැති බව අප ඉතා කල්පනිකාරීව විවේක බුද්ධියෙන් තේරුම් ගත යුතුව ඇත. ජීවිතය නිරන්තරයෙන්ම සසලය. සසල ජීවිතය පිළිබඳ අප ඇති කර ගන්නා නිගමන නිසලය. කම්පනය ඇත්තේ එතැනය. සසල ජීවිතය පිළිබඳ අප නිසල උපාදානයන් තුළ එල්බ ගැනීම වලක්වා ලිමට බුදු දහම අපගේ බුද්ධිය අමතයි. කුසිතව නිදා සිටින්නා පුබුවයි. වැටී සිටින මිනිසා නගා සිටුවයි. (විරියේන දුක්ඛා අවිචේති) දුක නමැති මඩ ගොභොරුවේ එරී සිටින මිනිසාට එයින් ගොඩ එමට දිරි බල ලබා දෙයි. ජීවිතයේ සැපය වසාගෙන තිබෙන පරාභවයේ අප්‍රරු කඩතුරා ඉවත් කරයි. ජීවන පරමාර්ථයන්හි සඵලය සඳහා මානසික උත්තේජනය ලබා දෙයි' ඒ අනුව අප තේරුම් ගත යුතු වන්නේ බුදු දහම පුද්ගලයාගේ මෙලොව සැපයම මූලික කරගෙන දෙසු (සන්දිට්ඨිකෝ අකාලිකෝ) ප්‍රායෝගික දහමක් වන අතර පුද්ගලයා මෙලොවදී ලබන විදින යුක්ති සහගතවූත් සාධාරණවූත්

(අනවර්ත සුඛ) සැපයම හෙවත් සම්මා අර්ථයම ඔහුගේ පරලොච සැපය පිණිස ද හේතු වන බවය.

පින්වත්නි, මිලගට සැපයට කැමති ඔබ, එම සැපය ලැබිය යුත්තේ විදිය යුත්තේ කෙසේද යන්න ගැන අවධානය යොමු කළ යුතුව ඇත සැපයලබන සහ විදින ආකාරය අනුව වේදයික සැපය හා අවේදයික සැපය වශයෙන් කොටස් දෙකකි. මෙහි අවේදයික සැපය යනු උතුම් නිවන් සැපයයි. රූප - ශබ්ද ආදී කාම වස්තු ඇසුරින් ඇස් කන් අදී ඉඳුරන් පිනවීම වේදයික සැපය නම් වේ. එම වේදයික සැප සියල්ල මනෝ මූලිකය. එනම් සිත ඉල්ලන දෙය ඉල්ලන ආකාරයෙන් ඉල්ලන වේලාවට ලබා දීමෙන් සතුටු කිරීමය. අප ජීවිතය විදින්නෙන් විදවන්නෙන් එසේ සිතට ඕනෑ දෙය ඕනෑ පරිදි ලබා දීමක් ලබා දීමට උත්සාහ කිරීමක් හේතුවෙනි. සියලු සන්තානගත හා සමාජගත ගැටලු (අන්තෝ ජටා-බහි ජටා) ඇති වීමේ මූල බීජ හටගන්නේද එතැනින්මය. සිත ඉල්ලන හැම දෙයක්ම අපට ඒ ආකාරයෙන්ම ලබා දිය හැකි නම් අපේ (සම්මත) සැප සියල්ල ද එයම වේ. අපේ සිත ඉල්ලන හැම දෙයක්ම අපට ලබා දිය හැකිද? මුළු ජීවිත කාලයේම එය කිසිදා කළ හැකි දෙයක් නොවේ. එසේ නොහැකි වේනම් එය ඉවතා හංගත්වයයි. සන්තානගත දුක ද එයම මිස අන් කුමක්ද?

කෙතරම් දුන්නත්, කෙතරම් ලැබුණත් සිතට ඇතිවීමක් නැත. "මට තව මදි මදි යයි" සිතෙනවා මිස දැන් මට ඇති යයි සැහිමකට පත්වන්නේ නැත. (උගුණෝලෝකෝ අතිත්තෝ තණ්හා දාසෝ) වූ මේ නිසා සිතට වහල් වූ ක්ලේශ වසගයට පත් වූ මිනිසා හොඳින් හෝ නරකින් මොනායම් කුමයකින් හෝ ඉඳුරන් පිනවීමටත්, එම සතුට අත්සතු නොවී රැක ගැනීමටත් විවිධ අයෝග්‍ය උපක්‍රම යෙදීම නිසා මිනීමැරීම, සොරකම, කාම අපරාධ, දූෂණ, වංචා ආදී දුසිරිත් (බහිජටා) සමාජ තුළ හට ගනී. මේ නිසා අපේ අවශ්‍යතා කාගෙන්, කොතනින් කෙසේ හෝ සපුරා ගෙන සැප විදින්නට සිහීම මිවිණ ආර්ථයකි. බුදුරදුන් අපට පෙන්වා දෙන්නේ (යථාපි භවරෝ පුප්ඵා- වණ්ණ ගන්ධං අහේධියං) මල නොතලා රොන් ගෙන යන බඹරකු පරිද්දෙන් සම්මා ආර්ථයෙන්ම අප සැප විදිය යුතු බවය. ලැබිය යුතු හා විදිය යුතු සැපය අපගේ හෘදය සාක්ෂිය තුළ අන්තර්ගත විය යුත්තේ සිතට වසගව නොව සිතට එකඟවය යන්න අප මැනවින් අවබෝධ කර ගත යුතුව ඇත.

මිලගට අප මැනවින් වටහා ගත යුතු වන්නේ දැහැමිව සැප ලබා එම සැපය ඉවසීමෙන් හා සැනසීමෙන් විදිය යුත්තේ විදිය හැක්කේ කවුරුන් අතර කවුරුන් ලෙස සිටීමෙන්ද යන්නය. "ආතුරේසු මනුස්සේසු - විහරාම අනාතුරා" යන්නෙන් අපට පෙන්වා දෙන්නේ එම කාරණයයි. කෙලෙස් කුණු කසලින් අපිරිසිදු වූ ක්ලේශ වෛරස් වලින් රෝගාතුර වුවත් අතර ඔබ තඬාගයේ විකසිත අරවින්දයක් සේ ආධ්‍යාත්මික පවිත්‍රතාවෙන් හා සුවපත්

බවින් යුක්තව වාසය කළ යුතු බවයි. එයින් පැවසෙන්නේ එය සමාජගත පුද්ගලයාගේ සල්ලේබ පටිපදාවයි. එනම් ක්ලේශ වසගව දුසිරිතේ ඇලී ගැලී හීෂණයේ, ත්‍රාසයේ ප්‍රවණ්ඩත්වයේ මාරාන්තික වේදනාවන් අතරින් භෞතික සම්පත් පොරයක යෙදී සැප සොයන කෙලෙස් රෝගීන් අතර, ඔබ නිරෝගි මනසින් සුසිරිත්ව සුවපත්ව ජීවත්වීමයි.

මේ කරුණට අදාළ ජාතක කතාවක් කෙටියෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට කැමැත්තෙමි. එය සුකර ජාතකයයි. අප මහ බෝසතාණෝ එක් ආත්ම භාවයක කැලැවක සිංහයකුව ඉපිද එහි රජුන් ලෙස සතුන් සමග සාමයෙන් සතුටින් වෙසෙති. එම කැලැවෙහිම තාරුණ්‍යයෙන් උඩඟු වූ එක් උරුකු, තමා හා සටනට එන ලෙස එම සිංහ රජුට අභියෝග කරයි. සිංහයාට උරුම සමග සටනක් නැත. උරුම මට්ටු කිරීමට සිංහයාගේ බැල්ම වුවද සෑහේ. එහෙත් උරුමයේ උද්දව්වකමට දඬුවමක් දිය යුතු යයි සිංහයා සිතීය. සිංහයාට උරුමයේ උද්ධව්වකමට දඬුවමක් දිය යුතු යයි සිංහයා අභියෝගය භාර ගත්තේය. සටනට දිනය තැන වේලාව නියම විය. එපරිදි නියමිත දින නියමිත වේලාවේ දී සිංහයා පැමිණියේය. උරුම ද මඳක් ප්‍රමාදව පැමිණියේය ඒ පළාතම ගඳ ගස්වමිනි. සියලු සතුන්ගේ නාස් පුඩු හැකිලිණි. සිංහයාගේද නාසය හැකිලිණි. උරුම දෙස මඳ වේලාවක් පිළිකුලෙන් බලා සිටියේය. උරුම පැමිණ ඇත්තේ ගරිරය පුරාම අසුවි තවරා ගෙන බව දුටුවේය. සිංහයා මඳක් සිතීය. ක්ෂණික තීරණයකට එළඹිණ.

“මිත්‍රය, නුම දිනුමි, මම පරාදයි කියා උරුම දී, සිංහයා තම වර්ගයාට හිමි උසස් ගති ස්වාභාවයන්ගේ ගෞරවය රැක ගනිමින් ආපසු යන්නට ගියේය. සෑම සත්ත්වයෝම සැමදා සැප ඇත්තෝ වෙත්වා!